

Nr 196.

Ankom till riksdagens kansli den 19 april 1939 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1939/40, i vad propositionen avser anslag under försvarsdepartementets verksamhetsområde, jämte en i ämnet väckt motion.

(1:a avd.)

Under här nedan angivna rubriker behandlar utskottet framlagda förslag rörande förskottsanslag å allmän beredskapsstat för budgetåret 1939/40, i vad avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

D r i f t b u d g e t e n .

Lantförsvaret.

Byggnader m. m.

1:o) **Ombyggnad av manskapsbaracken vid Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön.** I proposition nr 242 med förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1939/40 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (bilaga 3, punkt 1, sid. 25 och 26) att till Ombyggnad av manskapsbaracken vid Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 35,000 kronor.

I sin skrivelse den 8 september 1938 rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1939/40 har *arméförvaltningen* anförts, att för fullföljande av ett av ämbetsverket tidigare angivet byggnadsprogram för Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön återstode utförande av påbyggnad av manskapsbaracken till en sammanlagd kostnad av 35,000 kronor.

Departementschefen har tillstyrkt, att den ifrågavarande ombyggnaden kommer till stånd, och har ansett byggnadsföretaget vara av den natur, att medel för bestridande av kostnaderna för detsamma lämpligen böra upptagas i beredskapsstat för nästkommande budgetår.

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Ombyggnad av manskapsbaracken vid Svea ingenjörkårs förläggning på Laxön* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 35,000 kronor.

2:o) **Iståndsättande av vissa elektriska anläggningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, sid. 26) och under erinran, att ett anslag av 420,000 kronor för samma ändamål upptogs å beredskapsstat för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Iståndsättande av vissa elektriska anläggningar* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 320,000 kronor.

3:o) **Exercishus för tekniska övningar vid Bodens ingenjörkår.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, sid. 27) och under erinran, att å beredskapsstaten för innevarande budgetår beräknats förskottsanslag med samma belopp för här ifrågavarande ändamål, får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Exercishus för tekniska övningar vid Bodens ingenjörkår* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 96,000 kronor.

4:o) **Verkstadsbyggnad för Skånska trängkåren.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 27) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Verkstadsbyggnad för Skånska trängkåren* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 95,000 kronor.

5:o) **Kokinrättnings- och expeditjonsbyggnader å Revingehed.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5, sid. 27 och 28) att till Kokinrättnings- och expeditjonsbyggnader å Revingehed å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 155,000 kronor.

I sin förenämnda skrivelse den 8 september 1938 har *arméförvaltningen* gjort framställning om anvisande av medel för uppförande av en ny kokinrättningsbyggnad och en ny expeditjonsbyggnad vid Södra skånska infanteriregementets förlägningsplats å Revingehed under framhållande av, bland annat, att kokinrättningsbyggnad är synnerligen av behovet påkallad och

att nuvarande expeditionsbyggnad visat sig vara alltför trång, för att expeditionstjänsten skall fungera på tillfredsställande sätt.

Departementschefen har funnit de av arméförvaltningen föreslagna byggnadsarbetena vara av behovet påkallade för avhjälpande av de påtalade bristerna vid förläggningen å Revingehed, dit Södra skånska infanteriregementet har sina övningar förlagda under vissa delar av året. Med hänsyn härtill och då departementschefen icke haft något att erinra mot de för ändamålet beräknade kostnaderna, tillhoppa 155,000 kronor, har han tillstyrkt, att dessa byggnadsarbeten komma till utförande.

Medel för arbetena i fråga hava synts lämpligen böra upptagas å beredskapsstaten för nästkommande budgetår.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, anser sig utskottet böra tillstyrka.

Utskotte

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kokinrättnings- och expeditionsbyggnader å Revingehed* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 155,000 kronor.

6:o **Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6, sid. 28—30) att till Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 180,000 kronor.

Arméförvaltningen har i sin skrivelse den 8 september 1938 rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1939/40 gjort framställning om anvisande av medel för ordnande av Norrlands artilleriregementes förläggning å Grytans skjutfält invid Östersund i enlighet med ett av regementschefen i skrivelse till fortifikationsstyrelsen den 22 augusti 1938 framlagt förslag. Detta förslag innebär uppförande av en vinterbonad förläggningsslokal för 100 man samt modernisering av kokhus och mathall, därvid dessa byggnader för att möjliggöra vinterförläggning borde förses med centraluppvärmning. Fortifikationsstyrelsen har beräknat kostnaderna för de föreslagna arbetenas utförande till 180,000 kronor.

Departementschefen har funnit en förbättring av Norrlands artilleriregementes förläggning å Grytans skjutfält vara av behovet synnerligen påkallad och har ansett, att förevarande arbeten böra uppföras å beredskapsstat för nästkommande budgetår. Mot de beräknade kostnaderna har departementschefen icke funnit något vara att erinra.

Då Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt icke föranleder någon erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ordnande av förläggningen å Grytans skjutfält* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 180,000 kronor.

7:o) **Nytt exercishus vid Dalregementet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7, sid. 30 och 31) att till nytt exercishus vid Dalregementet å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 150,000 kronor.

År 1916 nedbrann Dalregementets med gymnastikattiralj inredda exercishus, och då något nytt sådant icke uppförts, har gymnastikredskap i stället inmonterats i regementets andra exercishus.

I enlighet med av arméförvaltningen i förenämnda skrivelse den 8 september 1938 gjord framställning, däri, bland annat, framhållits, att det nuvarande exercishuset numera, sedan manskapsstyrkan vid regementet efter genomförandet av 1936 års härorganisation ökats, icke är tillräckligt för bedrivande av såväl gymnastik- som exercisövningar i erforderlig utsträckning, och att ett återuppförande av det nedbrunna exercishuset fördens skull är behöfligt, har departementschefen förordat, att medel för ändamålet upptagas å beredskapsstat för nästkommande budgetår.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nytt exercishus vid Dalregementet* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 150,000 kronor.

8:o) **Tillbyggnad till Norrlands dragonregementes kasern.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 31), som innebär, att skvadronsförläggningarna skola förses med toalettrum, torkrum samt dagrum m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må för *Tillbyggnad till Norrlands dragonregementes kasern* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 100,000 kronor.

9:o) **Skolskjutningsbana för Gotlands infanteriregemente.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 32) att till Skolskjutningsbana för Gotlands infanteriregemente å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 72,000 kronor.

I sin förenämnda skrivelse den 8 september 1938 har *arméförvaltningen*, under återopande av en utav militärbefälhavaren på Gotland gjord fram-

ställning i ämnet, hemställt om anvisande av medel för anläggande av en skolskjutningsbana för Gotlands infanteriregemente.

Departementschefen, som funnit ytterligare en skolskjutningsbana vara behöflig vid Gotlands infanteriregemente, för att skjututbildningen vid regementet skall kunna bedrivas på ett fullt tillfredsställande sätt, har ansett sig böra biträda arméförvaltningens förslag om anläggande av en ny dylik bana. Det för ändamålet beräknade kostnadsbeloppet, 72,000 kronor, har föreslagits böra upptagas å beredskapsstaten för nästkommande budgetår.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet får alltså hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Skolskjutningsbana för Gotlands infanteriregemente* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 72,000 kronor.

10:o) **Modernisering av tjänstebostäder.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, sid. 33 och 34) att till Modernisering av tjänstebostäder å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 1,300,000 kronor.

I sin skrivelse den 8 september 1938 rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1939/40 har *arméförvaltningen* gjort framställning om att medel för anordnande av badrum i tjänstebostäder måtte upptagas å riksstaten för sistnämnda budgetår. Samtidigt har *arméförvaltningen* framhållit, att det ur byggnadstekniska, ekonomiska och praktiska synpunkter syntes vara fördelaktigt att i samband med anordnandet av badrum utföra tidsenliga centralvärme- och varmvattenanläggningar i tjänstebostäderna. Kostnaderna för dylika anläggningar i de tjänstebostäder, vilka med anlitanande av det å beredskapsstaten för budgetåret 1938/39 upptagna förskottsanslaget av 500,000 kronor skulle förses med badrumsinredning, har *arméförvaltningen* beräknat till 800,000 kronor.

Departementschefen har i likhet med *arméförvaltningen* ansett det vara praktiskt och ur ekonomisk synpunkt ändamålsenligt att i samband med anordnandet av badrum i tjänstebostäderna jämväl anläggningar för centralvärme med varmvatten komma till utförande i de bostäder, vilka icke redan äro försedda med dylika anläggningar. Emot de härför beräknade kostnaderna, 800,000 kronor, har *departementschefen* icke haft något att erinra.

Jämte de för anordnande av badrum erforderliga byggnadsarbetena syntes *departementschefen* förevarande centralvärme- och varmvattenanläggningar böra upptagas å beredskapsstaten för nästkommande budgetår, där alltså för modernisering av tjänstebostäder borde upptagas ett belopp av tillhoppa (500,000 + 800,000 =) 1,300,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Modernisering av tjänstebostäder* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 1,300,000 kronor.

Sjöförsvaret.

Flytande materiel och byggnader.

11:o) **Brännoljecisterner för flottan.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 34) att till Brännoljecisterner för flottan å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 600,000 kronor.

Å beredskapsstaten för innevarande budgetår är för här ifrågasvarande ändamål upptaget ett förskottsanslag av 1,300,000 kronor.

I innevarande års statsverksproposition (IV huvudtiteln, punkten 126) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till Brännoljecisterner för flottan för budgetåret 1939/40 anvisa ett reservationsanslag av 700,000 kronor.

Det belopp, som härutöver erfordras för den planerade närmaste utbyggnaden, 600,000 kronor, har departementschefen ansett böra upptagas å beredskapsstaten för nästkommande budgetår.

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot att nu föreslaget belopp upptages såsom förskottsanslag å beredskapsstat för budgetåret 1939/40, får hemställa,

att riksdagen må till *Brännoljecisterner för flottan* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 600,000 kronor.

12:o) **Restaurering av Amiralitetskyrkan i Karlskrona.** Med erinran där- om, att riksdagen å beredskapsstaten för budgetåret 1938/39 för här ifrågasvarande ändamål upptog ett förskottsanslag av 135,000 kronor och att riksdagen i samband därmed uttalade, att restaureringen av Amiralitetskyrkan i Karlskrona borde, för den händelse så av praktiska skäl låte sig göra, ifrågakomma såsom ett av de första arbeten, vilka igångsattes, därest beredskapsstaten skulle komma i tillämpning, får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag (punkt 12, sid. 35), hemställa,

att riksdagen må till *Restaurering av Amiralitetskyrkan i Karlskrona* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 135,000 kronor.

13:o) **Sjöfrontsbatterier i Karlskrona fästning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13, sid. 35) att till Sjöfrontsbatterier i Karlskrona fästning å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 55,000 kronor.

I sin skrivelse den 14 september 1938 rörande sjöförsvarets medelsbehov för budgetåret 1939/40 har *marinförvaltningen* — under åberopande av skäl, som ämbetsverket i särskild skrivelse samma dag anfört — hemställt, att ett belopp av 55,000 kronor måtte anvisas för uppställande av sjöfrontsbatterier i Karlskrona fästning.

Ifrågavarande framställning har departementschefen ansett böra på det sätt bifallas, att medel för ändamålet upptagas å beredskapsstaten för nästkommande budgetår.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag får utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande särskilda handlingarna, hemställa, *Utskottet.*

att riksdagen må till *Sjöfrontsbatterier i Karlskrona fästning* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 55,000 kronor.

Flygvapnet.

Byggnader, flygfält m. m.

14:o) **Flygfältarbeten vid Bodens flygfält.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14, sid. 36 och 37) att till Flygfältarbeten vid Bodens flygfält å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett förskottsanslag av 80,000 kronor.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *N. Holmström* väckt motion (nr 58), vari hemställts, att riksdagen måtte för flygfältarbeten i Boden anvisa för budgetåret 1939/40 ett reservationsanslag av 80,000 kronor.

I fråga om de skäl, motionären anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen.

Under framhållande av nödvändigheten att å landflygfältet i Boden snarast gäves ett sådant omfång, att såväl ambulansflygningen i Boden som övrig flygning därstädes kunde bedrivas utan att flygpersonal och flygmateriel äventyrades, samt under erinran att redan för budgetåret 1938/39 medel ställts till flygförvaltningens förfogande för ordnande av flygplatsbelysning för landflygfältet, men att anordningarna härför i sin helhet icke lämpligen kunde komma till utförande förrän all för flygfältet erforderlig mark

förvärvats, anmälde *flygförvaltningen* i skrivelse den 31 augusti 1938 ett medelsbehov för omförmälda ändamål av 160,000 kronor, därav 80,000 kronor för markförvärv och 80,000 kronor för flygfältsarbeten.

Med föranledande av nyssberörda hemställan har i årets statsverksproposition å kapitalbudgeten (bil. 2, punkten 11) under fonden för förslag till statsverket till markförvärv för utvidgning av Bodens flygfält äskats ett anslagsbelopp av 80,000 kronor; frågan om anvisande av erforderliga medel för flygfältsarbeten ansåg sig departementschefen däremot icke i då förevarande sammanhang böra föreslå till upptagande.

Departementschefen har nu förordat, att det för iordningställande av de markområden, som avsetts att förvärvas, erforderliga beloppet, 80,000 kronor, måtte uppföras å beredskapsstat för nästkommande budgetår.

Utskottet.

Med erinran att innevarande års riksdag på därom av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjord framställning anvisat medel till markförvärv för utvidgning av Bodens flygfält, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts nu förevarande förslag.

Vidkommande det motionsvis gjorda yrkandet torde detsamma härigenom få anses beaktat.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och i anledning av motionen I: 58 må till *Flygfältarbeten vid Bodens flygfält* å beredskapsstat för budgetåret 1939/40 upptaga ett *förskottsanslag* av 80,000 kronor;

b) att motionen I: 58, i vad den avser upptagande å riksdagen av anslag till flygfältarbeten i Boden, icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 maj 1939.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Närvarande: se under utlåtandet nr 194.